

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

3 декември 2015 година *

„Преюдициално запитване — Самостоятелно заети търговски представители — Директива 86/653/ЕИО — Член 17, параграф 2 — Прекратяване на договора за търговско представителство от принципала — Обезщетение на търговския представител — Забрана за кумулиране на системите на обезщетение за клиента и на обезщетение за вреди — Право на търговския представител на допълнително обезщетение към обезщетението за клиента — Условия“

По дело C-338/14

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour d'appel de Bruxelles (Белгия) с акт от 27 юни 2014 г., постъпил в Съда на 14 юли 2014 г., в рамките на производство по дело

Quenon K. SPRL

срещу

Beobank SA, по-рано Citibank Belgium SA,

Metlife Insurance SA, по-рано Citilife SA,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen, председател на трети състав, изпълняващ функцията на председател на четвърти състав, J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal, и K. Jürimäe (докладчик), съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Quenon K. SPRL, от P. Demolin и M. Rigo, адвокати,
- за Beobank SA, от A. de Schoutheete и A. Viggria, адвокати,
- за белгийското правителство, от M. Jacobs и L. Van den Broeck в качеството на представители,
- за германското правителство, от T. Henze и J. Kemper, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

— за Европейската комисия, от J. Hottiaux и E. Montaguti, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 16 юли 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 17, параграф 2 от Директива 86/653/ЕИО на Съвета от 18 декември 1986 година относно координирането на правото на държавите членки, свързано с дейността на самостоятелно заетите търговски представители (ОВ L 382, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 176, наричана по-нататък „Директивата“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Quenon K. SPRL (наричано по-нататък „Quenon“), от една страна, и Beobank SA, по-рано Citibank Belgium SA (наричана по-нататък „Citibank“), и Metlife Insurance SA, по-рано Citilife SA (наричано по-нататък „Citilife“), по повод на плащането на обезщетение, както и на поправянето на вреди, поискани от Quenon при прекратяването на неговия договор за търговско представителство от посочените дружества.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображения 2 и 3 от Директивата гласят:

„като има предвид, че различията в националните правни системи, отнасящи се до търговското представителство, значително засягат условията за конкуренция и упражняването на тази дейност в рамките на Общността и са в ущърб както на закрилата, предоставена на търговските представители по отношение на техните принципи, така и на сигурността на търговските сделки; като има предвид, освен това, че тези различия са такива, че значително възпрепятстват сключването и функционирането на договорите за търговско представителство, когато принципалът и търговските представители са установени в различни държави членки;

като има предвид, че търговията със стоки между държавите членки трябва да се извършва при условия, които са сходни на тези на единния пазар, и това поражда необходимост от сближаване на правните системи на държавите членки до степен, необходима за доброто функциониране на Общия пазар; като има предвид, в това отношение, че стълкновителните норми не отстраняват в областта на търговското представителство противоречията, посочени по-горе, нито пък това би станало, ако те се уеднаквят, и съответно предлаганата координация е необходима, независимо от съществуването на тези норми“.

- 4 Член 1 от Директивата гласи:

„1. Мерките за хармонизация, предвидени в настоящата директива, се прилагат по отношение на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, регулиращи отношенията между търговските представители и техните принципи.

2. За целите на настоящата директива „търговски представител“ означава самостоятелно зает посредник, който има дълготрайни пълномощия да договаря продажбата или покупката на стоки от името на друго лице, наричано по-долу „принципал“, или да договаря и сключва такива сделки от името и за сметка на този принципал.

[...]“.

5 Член 17, параграфи 1—3 от Директивата предвижда:

„1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че търговският агент, след прекратяването на договора за представителство, е обезщетен в съответствие с параграф 2 или е обезщетен за вреди в съответствие с параграф 3.

2. а) Търговският представител има право на обезщетение, ако и при условие, че:

- е привлякъл нови клиенти за принципала или значително е увеличил обема на търговията със съществуващи клиенти и принципалът продължава да извлича съществени ползи от търговията с такива клиенти, и
- изплащането на това обезщетение е оправдано, с оглед на всички обстоятелства и, по-специално, комисионната, изгубена от търговския представител при търговията, извършена с такива потребители. [...]

б) Размерът на обезщетението не може да надвишава число, еквивалентно на обезщетение за една година, изчислено на базата на средното годишно възнаграждение на търговския представител за предходните пет години и, ако договорът е продължил по-малко от пет години, обезщетението се изчислява средно за периода.

в) Предоставянето на такова обезщетение не пречи на търговския представител да предяви иск за вреди.

3. Търговският представител има право на обезщетение за вреди, които понася като резултат от прекратяването на отношенията си с принципала.

Такива вреди се считат за настъпили, особено когато прекратяването настъпва при следните обстоятелства:

- лишаване на търговския представител от комисионната, която би получил при нормалното изпълнение на договора за представителство, докато принципалът получава значителни ползи, свързани с дейностите на търговския представител,
- и/или които не са дали възможност на търговския представител да амортизира разходите, които е понесъл при изпълнението на договора за представителство, по съвет на принципала“.

Белгийското право

- 6 Законът от 13 април 1995 година относно договора за търговско представителство (*Moniteur belge* от 2 юни 1995 г., стр. 15621, наричан по-нататък „законът от 1995 г.“) има за цел да транспонира Директивата в белгийското право. Член 20 от този закон гласи:

„След прекратяване на договора търговският представител има право на обезщетение поради прекратяването, ако е привлякъл нови клиенти на принципала или е увеличил чувствително броя на сделките със съществуващите клиенти, доколкото от тази дейност ще настъпят съществени ползи за принципала.

Ако договорът съдържа клауза за забрана на конкурентна дейност, се счита, че принципалът ще извлече съществени ползи освен в случаите, в които е доказано друго.

Размерът на обезщетението се определя както с оглед на значимостта на увеличаването на обема на търговията със съществуващи клиенти, така и на привличането на нови.

Размерът на обезщетението не може да надвишава средното годишно възнаграждение за предходните пет години или, ако договорът е продължил по-малко от пет години — средното годишно възнаграждение за всички предходни години. [...]“.

- 7 Съгласно член 21 от закона от 1995 г.:

„Доколкото търговският представител има право на посоченото в член 20 обезщетение при прекратяване на договора и размерът му не покрива изцяло фактически претърпените от него вреди, в допълнение към това обезщетение търговският представител може да получи обезщетение на стойност разликата между размера на фактически претърпените вреди и този на посоченото обезщетение, при условие че докаже действителния размер на претендираните вреди“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 8 Quenon, учредено, за да продължи дейността на г-н К. Quenon, е действало като търговски представител на Citibank и застрахователен агент на Citilife, считано от 1 декември 1997 г. по силата на два отделни договора за представителство. Банковите и застрахователни дейности са били групирани в рамките на една и съща една агенция и възнаграждението на Quenon се е състояло изключително от комисиони, изплащани съответно от Citibank за продажбата на банкови продукти, и от Citilife за продажбата на застрахователни продукти.
- 9 На 9 януари 2004 г. Citibank прекратява договора за представителство с Quenon, без да посочи основанията за това и му изплаща обезщетение за прекратяването в размер на 95 268,30 EUR заедно с обезщетение за отстраняване от дейността в размер на 203 326,80 EUR. Citibank забранява на Quenon да продължава да я представлява, както и да използва нейното име и марка. Считано от тази дата, Quenon загубва достъп до компютърната програма, която му е позволявала да управлява застрахователния портфейл на Citilife. Според Quenon при това положение фактически за него е било невъзможно да продължи да изпълнява договора за застрахователно представителство.
- 10 На 20 декември 2004 г. Quenon призовава Citibank и Citilife пред Tribunal de commerce de Bruxelles и иска те да бъдат осъдени поотделно или солидарно да заплатят обезщетение за липса на предизвестие и за отстраняване от дейността във връзка с прекратяването на договора

за застрахователно представителство, допълнително обезщетение за понесени вреди, както и комисиони по сделки, сключени след прекратяването на договора за търговско представителство.

- 11 След като жалбата му е отхвърлена с решение от 8 юли 2009 г., Quenon обжалва пред запитващата юрисдикция, като изменя размера на сумите, поискани в производството на първа инстанция.
- 12 От акта за преюдициално запитване става ясно, че в подкрепа на въззивната си жалба Quenon твърди, че не е достатъчен размерът на изплатеното му от Citibank при прекратяването на договора за банково представителство обезщетение за отстраняване от дейността. Според него съгласно член 21 от закона от 1995 г. следва да се вземат предвид компенсаторните обезщетения за липса на предизвестие и за отстраняване от дейността, дължими поради прекратяването на практика на договора му за застрахователно представителство, както и претърпените като цяло от него вреди.
- 13 Ответниците в главното производство поддържат, че тази разпоредба на националното право така, както я тълкува Quenon, е в разрез с Директивата, която не допуска държавите членки да кумулират двете системи, а именно за обезщетяване и за поправяне на вредите.
- 14 При тези условия Cour d'appel de Bruxelles решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Член 17 от Директивата следва ли да се тълкува в смисъл, че допуска националният законодател да предвиди след прекратяване на договора търговският представител да има право на обезщетение за клиента, чийто размер не може да надхвърля едногодишния размер на възнаграждението, както и — ако размерът на това обезщетение не покрива изцяло действително претърпените вреди — на обезщетение до стойността на разликата между размера на действително претърпените вреди и размера на това обезщетение?
- 2) По-конкретно следва ли член 17, параграф 2, буква в) от Директивата да се тълкува в смисъл, че плащането на допълнително обезщетение, освен обезщетението за клиента, се обуславя от наличието на договорно нарушение или на квазиделиктна отговорност на принципала в причинна връзка с претендираните вреди, както и от наличието на вреда, различна от вредата, за която се плаща фиксираното обезщетение за клиента?
- 3) При утвърдителен отговор на последния въпрос, следва ли вината да се изразява в обстоятелства, различни от едностранното прекратяване на договора, като например недостатъчен срок на предизвестие, недостатъчно обезщетение вместо предизвестие и недостатъчно обезщетение за клиента, тежка форма на неизправност на принципала, злоупотреба с правото на прекратяване или всякакви други нарушения, в частност на търговските практики?“.

Относно компетентността на Съда

- 15 В самото начало германското правителство и Европейската комисия отбелязват, че разглежданото в главното производство положение, което се отнася до търговски представител, чиито дейности се състоят в предоставяне на банкови и застрахователни услуги, не попада в приложното поле на Директивата. Все пак Комисията счита, че за гарантиране на еднакво тълкуване на Директивата Съдът трябва да отговори на въпросите на запитващата юрисдикция.

- 16 В това отношение следва да се констатира, че Директивата е била замислена като приложима единствено към самостоятелно заетите търговски представители, които са натоварени да договарят продажбата или покупката на стоки, както става ясно от определението на понятието за „търговски представител“ по член 1, параграф 2 от нея. Следователно търговски представител, натоварен да договаря продажбата на банкови и застрахователни услуги, не попада в приложното поле на Директивата.
- 17 При все това от постоянната съдебна практика следва, че когато националното законодателство съобразява правната уредба на чисто вътрешни положения с предвидената в правото на Съюза уредба с цел по-конкретно избягване на проявите на дискриминация по отношение на гражданите на тази държава или на евентуални нарушения на конкуренцията или още с цел да се гарантира еднакво производство в сходни положения, налице е несъмнен интерес от еднакво тълкуване на възприетите въз основа на правото на Съюза разпоредби или понятия, независимо от изискванията за прилагането им, за да се избегнат последващи различия в тълкуването (вж. по-конкретно решения Poseidon Chartering, C-3/04, EU:C:2006:176, т. 15 и 16, Volvo Car Germany, C-203/09, EU:C:2010:647, т. 24 и 25 и Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, т. 30 и 31).
- 18 Що се отнася по-конкретно до закона от 1995 г., който цели да транспонира Директивата в белгийския правен ред, по делото, приключило с решение Unamar (C-184/12, EU:C:2013:663), Съдът вече е приел, че е компетентен да се произнесе по обстоятелства, свързани с договор за търговско представителство за услуги. В това отношение в точка 30 от посоченото решение Съдът е посочил, че макар Директивата да не урежда непосредствено разглежданото в главното производство положение, това не променя факта, че при транспонирането на разпоредбите на тази директива във вътрешното право белгийският законодател е решил да приложи еднакво третиране спрямо договорите за търговско представителство, отнасящи се до стоки, и спрямо тези, отнасящи се до услуги.
- 19 Същите тези основания са валидни в настоящия случай, поради което следва да се отговори на поставените въпроси.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 20 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 17, параграф 2 от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, предвиждаща, че при прекратяване на договора търговският представител има право на обезщетение за клиента с максимален размер до едногодишния размер на неговото възнаграждение, както и — ако това обезщетение не покрива изцяло действително претърпените вреди — на допълнително обезщетение за вреди.
- 21 В това отношение следва да се отбележи, че тълкуването на член 17 от Директивата трябва да се извърши с оглед на преследваната от нея цел и с оглед на системата, която тя въвежда (решения Honyvem Informazioni Commerciali, C-465/04, EU:C:2006:199, т. 17 и Semen, C-348/07, EU:C:2009:195, т. 13).
- 22 Директивата има за цел да хармонизира правото на държавите членки, уреждащо правоотношенията между страните по договор за търговско представителство (решения Honyvem Informazioni Commerciali, C-465/04, EU:C:2006:199, т. 18 и Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, т. 36).

- 23 Както става ясно от съображения 2 и 3 от нея, Директивата цели да защити търговските представители в отношенията им с техните принципиали, да засили сигурността на търговските сделки и да улесни търговията със стоки между държавите членки, като сближи правните системи на последните в областта на търговското представителство. За тази цел тя въвежда, по-конкретно в членове 13—20 от нея, правила за сключването и прекратяването на договора за представителство (решения *Honyvem Informazioni Commerciali*, C-465/04, EU:C:2006:199, т. 19 и *Semen*, C-348/07, EU:C:2009:195, т. 14).
- 24 Що се отнася по-конкретно до прекратяването на договора, член 17 от Директивата задължава държавите членки да въведат механизъм за обезщетяване на търговския представител, като им предоставя възможност за избор между две системи: обезщетяване в съответствие с критериите, посочени в параграф 2 от този член, тоест системата на обезщетението за клиента, или поправяне на вредите, съгласно критериите, определени в параграф 3 от него, тоест системата на обезщетението за вреди (вж. в този смисъл решения *Honyvem Informazioni Commerciali*, C-465/04, EU:C:2006:199, т. 20, *Semen*, C-348/07, EU:C:2009:195, т. 15 и *Unamar*, C-184/12, EU:C:2013:663, т. 40).
- 25 Безспорно е, че Кралство Белгия е избрало разрешението, предвидено в посочения член 17, параграф 2.
- 26 Според постоянната съдебна практика макар въведената с член 17 от Директивата система, по-специално с оглед закрилата на търговския представител след прекратяването на договора за представителство, да има императивен характер, тя не дава подробни указания, що се отнася до метода за изчисляване на обезщетението при прекратяване на договор. Така Съдът е приел, че в тази рамка държавите членки могат да упражнят своето право на преценка при избора на метод за изчисляване на подлежащите на изплащане обезщетение или вреди (вж. в този смисъл решения *Ingmar*, C-381/98, EU:C:2000:605, т. 21, *Honyvem Informazioni Commerciali*, C-465/04, EU:C:2006:199, т. 34 и 35 и *Semen*, C-348/07, EU:C:2009:195, т. 17 и 18).
- 27 Именно с оглед на тази съдебна практика трябва да се провери дали предоставянето на допълнително обезщетение, както е предвидено в разглежданата в главното производство национална правна уредба, в случай че обезщетението за клиента не покрива изцяло действително претърпените вреди, остава в границите на свободата на преценка, която Директивата е предоставила на държавите членки.
- 28 В това отношение е важно да се припомни, че системата на обезщетението за клиента, предвидена в член 17, параграф 2 от Директивата, се състои от три фази. Най-напред, първата от тези фази има за цел да определи ползите за принципала, произтичащи от търговията с клиентите, привлечени от търговския представител, съобразно разпоредбите на параграф 2, буква а), първо тире от този член. По-нататък, цел на втората фаза е проверка по смисъла на второто тире от тази разпоредба дали размерът, определен въз основа на горепосочените критерии, е оправдан с оглед на всички конкретни обстоятелства по случая, и по-специално комисионата, изгубена от търговския представител. На последно място, в третата фаза размерът на обезщетението се привежда в съответствие с горната граница, предвидена в член 17, параграф 2, буква б) от Директивата, което се налага единствено ако размерът, резултат от двете предходни фази на изчисление, я надвишава (решение *Semen*, C-348/07, EU:C:2009:195, т. 19).
- 29 Едва след като излага условията, при които търговски представител има право на обезщетение и определянето на горна граница за същото, член 17, параграф 2, буква в) от Директивата обаче предвижда, че „[п]редоставянето на такова обезщетение не пречи на търговския представител да предяви иск за вреди“.

- 30 От самия текст на посочената разпоредаба, както и от систематично тълкуване на същата следва, че обезщетението за вреди може да бъде предоставено на търговските представители като допълнение към посоченото обезщетение и за него не се прилагат условията, изложени в член 17, параграф 2, буква а) от Директивата, нито максималният размер, предвиден в член 17, параграф 2, буква б) от нея.
- 31 Всъщност, както генералният адвокат посочва в точка 32 от своето заключение, хармонизацията на условията за обезщетяване по член 17, параграф 2 от Директивата се отнася единствено за обезщетението за клиента, като се предвиждат условията, при които се отпуска това обезщетение. Следователно мерките за хармонизация не целят да уеднаквят всички възможности за поправяне на вредите, които търговските представители могат да претендират по силата на националното право, когато то предвижда договорната или деликтната отговорност на принципала.
- 32 При това положение, доколкото Директивата не дава точни указания за условията, при които търговски представител може да претендира вреди, държавите членки имат задачата при упражняването на своята свобода на преценка да определят посочените условия и процесуален ред.
- 33 Този извод се потвърждава в практиката на Съда, съгласно която държавите членки могат да въведат по-голяма закрила на търговските представители посредством разширяване на приложното поле на Директивата или посредством по-широко използване на предоставената им с нея свобода на преценка (вж. в този смисъл решение Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, т. 50).
- 34 При все това, както правилно изтъква Комисията и както е посочил генералният адвокат в точка 43 от своето заключение, свободата на преценка, която държавите членки могат да упражнят при транспонирането на член 17, параграф 2, буква в) от Директивата, се вменява в рамките на задължението да изберат една от двете системи за обезщетяване, предвидени съответно в параграфи 2 и 3 от посочения член, без да могат да ги кумулират. Като последица от това отпускането на обезщетение за вреди не може да доведе до двойно възмездяване чрез комбиниране на обезщетението за клиента с поправянето на вредата, произтичаща по-конкретно от загубата на комисиони вследствие на прекратяването на договора.
- 35 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 17, параграф 2 от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, предвиждаща, че при прекратяване на договора за търговско представителство търговският представител има право на обезщетение за клиента с максимален размер до едногодишния размер на неговото възнаграждение, както и — ако това обезщетение не покрива изцяло действително претърпените вреди — на допълнително обезщетение за вреди, стига подобна правна уредба да не води до двойно обезщетяване на търговския представител за загубата на комисиони вследствие на прекратяването на посочения договор.

По втория и третия въпрос

- 36 С втория и третия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 17, параграф 2, буква в) от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че той поставя отпускането на обезщетение за вреди в зависимост от доказването, от една страна, на наличието на вина на принципала, която да се намира в причинно-следствена връзка с твърдяната вреда, и от друга страна, на наличието на вреда, различна от вредата, поправена с обезщетението за клиента. При утвърдителен отговор тази

юрисдикция иска да се установи какво трябва да бъде естеството и тежестта на вината на принципала, и по-конкретно дали тя трябва да е различна от едностранното прекратяване на договора за търговско представителство.

- 37 Що се отнася, на първо място, до необходимостта от вина на принципала и от причинно-следствена връзка между нея и твърдяната вреда, за да може търговският представител да претендира вреди, трябва да се припомни, както следва от точка 32 от настоящото решение, че Директивата, и по-конкретно член 17, параграф 2, буква в), не уточнява условията, при които се дължи обезщетение за вреди на търговския представител. При това положение държавите членки са длъжни да определят в тяхното национално право дали предоставянето на обезщетение за вреди зависи от наличието на нарушение било то договорно, или деликтно, за което носи отговорност принципалът и което да е в причинно-следствена връзка с твърдяната вреда.
- 38 Следва, че член 17, параграф 2, буква в) от Директивата не поставя предоставянето на обезщетение за вреди в зависимост от доказването на наличието на вина на принципала, която да е в причинно-следствена връзка с твърдяната вреда, нито следователно от естеството или тежестта на подобна вина.
- 39 Що се отнася, на второ място, до въпроса дали обезщетението за вреди трябва да се отнася до вреда, различна от тази, за която се плаща обезщетението за клиента, както от текста на член 17, параграф 2 от Директивата, така и от структурата на същата, следва, че трябва да се отговори утвърдително на този въпрос.
- 40 Всъщност от използването на различни термини за обозначаване на двата елемента на системата на обезщетяване за клиента, предвидена в член 17, параграф 2 от Директивата, тоест „обезщетение“ и „иск за вреди“, от допълнителния и факултативен характер на последните, както и от различната степен на хармонизация, предвидена с Директивата спрямо тези два елемента, следва, че обезщетяването на търговския представител за вреди може да се отнася само до вреда, различна от вредата, за която се изплаща обезщетение за клиента. В противен случай би се нарушила предвидената в член 17, параграф 2, буква б) от Директивата горна граница на размера на обезщетението.
- 41 Поради това следва да се констатира, че искането за обезщетение за вреди на основание член 17, параграф 2, буква в) от Директивата трябва да има за предмет вреда, различна от тази, обхваната от обезщетението за клиента.
- 42 От гореизложените съображения следва, че на втория и третия въпрос следва да се отговори, че член 17, параграф 2, буква в) от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че не поставя отпускането на обезщетение за вреди в зависимост от доказването на наличието на вина на принципала, която да се намира в причинно-следствена връзка с твърдяната вреда, но изисква твърдяната вреда да е различна от вредата, поправена с обезщетението за клиента.

По съдебните разноски

- 43 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Член 17, параграф 2 от Директива 86/653/ЕИО на Съвета от 18 декември 1986 година относно координирането на правото на държавите членки, свързано с дейността на самостоятелно заетите търговски представители, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, предвиждаща, че при прекратяване на договора за търговско представителство търговският представител има право на обезщетение за клиента с максимален размер до едногодишния размер на неговото възнаграждение, както и — ако това обезщетение не покрива изцяло действително претърпените вреди — на допълнително обезщетение за вреди, стига подобна правна уредба да не води до двойно обезщетяване на търговския представител за загубата на комисиони вследствие на прекратяването на посочения договор.
- 2) Член 17, параграф 2, буква в) от Директива 86/653/ЕИО трябва да се тълкува в смисъл, че не поставя отпускането на обезщетение за вреди в зависимост от доказването на наличието на вина на принципала, която да се намира в причинно-следствена връзка с твърдяната вреда, но изисква твърдяната вреда да е различна от вредата, поправена с обезщетението за клиента.

Подписи